

Programma LEF

Verder dan een stip op de horizon

Gemeente

EDAM

VOLENDAM

Gemeente Edam-Volendam

Afdeling: Samenleving en Publiek, Veiligheid en Bestuurszaken (PVB)
Sectie: Ontwikkeling & Projecten en Veiligheid
Opsteller: L. Boor & S. Walther
Versie: Definitief

Voorwoord

Met meer dan 35.000 inwoners en een oppervlakte van ruim 8.000 hectare bestaat Edam-Volendam uit tien kernen en buurtschappen met een eigen verhaal, eigen tradities en een rijke cultuur. Vissers, boeren en stedelingen. Klederdracht, kaas, paling, veenweiden, polder, water, talloze monumenten, sport, toerisme en muziek. Nuchter, eigenwijs, sociaal, onafhankelijk, coöperatief, betrouwbaar, ambitieus, slagvaardig en werklustig. Een palet van verscheidenheid dat kleur geeft aan onze gemeente.

Het beeld dat mensen van Edam-Volendam hebben is nogal dubieus te noemen. Zo leeft buiten de gemeente een sterk beeld dat we met z'n allen massaal aan de alcohol en drugs zijn. Onze jeugd en onze inwoners hebben een stigma dat in het verleden door veel negatieve publiciteit gevoed is. Wie herinnert zich bijvoorbeeld niet de krantenkoppen na een onderzoek van het BNN programma 'Spuiten en Slikken' dat watermonsters had genomen bij de waterzuivering in Katwoude. Conclusie, Edam-Volendam zat bij de top 3 van Europese 'steden' waar het drugsgebruik excessief was. We hadden ons keurig genesteld tussen wereldsteden als Barcelona, Parijs en London. En in de weekenden snuift, slikt en zuipt de jeugd zich een ongeluk. Het beeld van een eigenzinnige gemeenschap met eigen regels en wetten werd als zoete koek geslikt. Edam-Volendam werd een wereldmerk met een zwart randje.

De jeugd helpen

Niemand in de gemeente zal ontkennen dat er een probleem is. Hoe we het ook wenden of keren, de wereld verandert in rap tempo. Het vergelijken van de omvang van ons probleem met omliggende gemeenten is niet direct relevant. Het draait om onze jeugd. We moeten onze jeugd helpen in het maken van keuzes. Communicatie verloopt veelal via mobiele telefoons. WhatsApp, Snapchat en Instagram zijn de middelen waar onze jeugd elkaar mee op de hoogte houdt over alles dat er speelt in aanloop naar de weekenden die veelal worden gebruikt om 'los' te gaan. Hetzij op zitjes of op andere plekken waar we geen zicht hebben op wat er zich afspeelt.

De ouders helpen

Aan de andere kant speelt de verantwoordelijkheid van de ouders een grote rol. Ouders die ook vaak voor moeilijke keuzes gesteld worden. Want ouders weten ook dat het niet goed is als het kind op dertienjarige leeftijd aan de drank zit. Maar wat moet je? Moet je ze thuishouden? Straks wordt ze uit de appgroep of vriendengroep gezet en dan is het kind alleen. Alleen op school, alleen bij de sportvereniging, alleen op zaterdagavond als de 'vriendengroepen' los gaan. Alleen. Dat wil je niet als ouder. Je wilt niet dat je kind alleen is, je wilt dat ze erbij hoort. Dus is het dilemma groot en altijd een gevecht tussen verstand en gevoel.

Programma LEF

Geïnspireerd op het IJslandse model is de gemeente Edam-Volendam begonnen met de ontwikkeling van het programma LEF. De basis van LEF is het zoeken naar het antwoord op de vraag hoe we met z'n allen ervoor kunnen zorgen dat het gezonde verstand gaat zegevieren als het gaat om het maken van keuzes. En, in het verlengde daarvan, wie heeft het lef om mee te doen? Meedoen om een verandering te bewerkstelligen en alternatieven te bieden die voorzien in een gezonde toekomst van onze jeugd en samenleving. Meedoen om het stigma dat onze gemeente heeft als het gaat om het alcohol en drugsgebruik uit de wereld te helpen. Dat we met elkaar laten zien dat we dat beeld kunnen ombuigen en dat we bereid zijn die verandering met elkaar vanaf de grond op te bouwen.

De weg die we met elkaar inslaan is een lange. Deze weg gaat verder dan de stip op de horizon. De weg heeft bevlogenheid, passie, vertrouwen, wendbaarheid, maar vooral geloof nodig. Als we er met elkaar in geloven dat we een verandering tot stand kunnen brengen dan moet het gek lopen als de gezamenlijke kracht van een gemeenschap het niet redt om dat geloof tot realiteit te maken. Alleen samen met inwoners (jong en oud), bedrijven, verenigingen, instellingen en iedereen die mee wilt werken kunnen we dit voor elkaar krijgen.

Lef is niet van iemand. Lef is van ons allemaal. Het lukt alleen als we het lef hebben om keuzes te maken. Als we met elkaar het lef hebben om te knokken voor de toekomst van onze kinderen. Als we het lef hebben om aan de buitenwereld te laten zien dat het beeld dat men van ons heeft niet klopt omdat we dat zelf veranderd hebben. Onze toekomst en het imago van ons als inwoners veranderen door gebruik te maken van de gemeenschapszin. Stel uzelf nu de vraag, heeft u het LEF om mee te doen?

Vincent Tuijp

Wethouder Samenleving

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. Probleemschets	6
1.1 Inleiding	6
1.2 Aanleiding	6
1.3 Doelstellingen	7
1.4 Gemeentelijke visie	7
2. Projectorganisatie	9
2.1 Gemeentelijke werkgroep	9
2.2 Projectgroep 'preventie'	9
2.3 Projectgroep 'repressie'	10
3. Preventie	11
3.2 Doelstellingen 'preventie'	12
3.3 'IJslands model'	12
3.4 Procesbeschrijving	13
3.4.1 Probleemdefiniëring	13
3.4.2 Programmatheorie	13
3.4.3 Implementatieplan	14
3.4.4 Nulmeting en monitoring	14
3.5 Inzet betrokkenen	14
4. Handhaving & toezicht	15
4.1 Aandachtsgebieden 'repressie'	15
4.2 Doelstellingen 'repressie'	16
4.3 Informatiepositie	16
4.3.1 Beleidsuitgangspunten en acties	17
4.3.2 Verantwoordelijkheden	17
4.4 'Zitjes' in huiselijke sfeer	18
4.4.1 Beleidsuitgangspunten en acties	18
4.4.2 Verantwoordelijkheden	20
4.5 Openbare ruimte	20
4.5.1 Beleidsuitgangspunten en acties	21
4.5.2 Verantwoordelijkheden	21
4.6 'Zitjes' in bedrijfspanden	22
4.6.1 Beleidsuitgangspunten en acties	22
4.6.2 Verantwoordelijkheden	23
4.7 Horeca	23
4.7.1 Beleidsuitgangspunten en acties	24
4.7.2 Verantwoordelijkheden	25
5. Communicatie	26
6. Financiën	27
7. Tijdsplanning	28

1. Probleemschets

De inleiding gaat globaal in op middelengebruik en gokken onder jongeren, het nationale beleid omtrent dit onderwerp en de daaraan verbonden risicofactoren en negatieve consequenties. De aanleiding gaat in op de situatie in de gemeente Edam-Volendam, om vervolgens te komen tot concreet geformuleerde doelstellingen en een gemeentelijke visie.

1.1 Inleiding

"Het gaat de goede kant op met de gezondheid in Nederland" (Ministerie van VWS, 2015, p. 1) is het enigszins hoopvolle begin van de kamerbrief die de landelijke 'Nota Gezondheidsbeleid 2016-2019' introduceert. Gunstige ontwikkelingen en internationale consensus over de gehanteerde aanpak gaven de toenmalig minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport geen directe aanleiding om grote beleidswijzigingen door te voeren in de nabije toekomst. Sterker nog, het huidige beleid werd voortgezet om de nog resterende grotere uitdagingen het hoofd te bieden (Ministerie van VWS, 2015). Het 'Kabinet-Rutte III' kiest echter voor een andere koers. Op 6 februari 2018 gaf staatssecretaris Blokhuis (VWS) in een Kamerbrief aan het nationaal beleid omtrent middelengebruik te intensiveren, dit met het doel in te zetten op de algehele gezondheidsbevordering van de samenleving (Blokhuis, 2018).

De Wereldgezondheidsorganisatie (WGO) van de Verenigde Naties (VN) identificeert de leeftijdscategorie van dertien tot vijftien jaar als dé periode waarin drank- en drugsgebruik toeneemt onder Europese jongeren. Jeugdigen en adolescenten hebben zich nog niet volledig ontwikkeld, waardoor het belang van gezond opgroeien voor de toekomst groot is (WGO, 2012).

Het gebruik van alcohol en drugs onder jeugdigen en adolescenten vervult een sterke persoonlijke behoefte en een sociale functie, waarin groepsdruk een belangrijke rol speelt. Het wordt beschouwd als een middel om nieuwe en bestaande relaties vorm te geven en daarin te investeren. Desalniettemin gaat het (onverantwoord) gebruik van alcohol en drugs gepaard met serieuze risico's voor de gezondheid (WGO, 2012; RIVM, 2013).

Vroeg en zwaar alcoholgebruik onder jongeren zijn sterke indicatoren van verminderde schoolprestaties, spijbelen en schooluitval. Ook hebben jongeren met overmatig middelengebruik vaak minder ambities met betrekking tot hun opleiding en sterke gevoelens van doelloosheid (RIVM, 2014). Alcoholgebruik wordt vaak in relatie gebracht met een verhoogde kans op ongevallen, geweldsincidenten, onbeschermde seks (WGO, 2012) en het gebruik van andere genotsmiddelen, zoals cannabis en/of harddrugs (RIVM, 2014). Drugsgebruik heeft, voornamelijk bij een verslaving, zwaarwegende consequenties voor de eigen gezondheid. Jongeren raken niet alleen sneller betrokken bij overlastsituaties, geweldsincidenten en criminaliteit, maar kampen ook vaker met psychologische aandoeningen, depressies en een verminderd sociaal-maatschappelijk functioneren (RIVM, 2014).

In het licht van onder andere deze uitdaging, welke ingaat op complexe individuele en maatschappelijke problematiek, acht 'Kabinet-Rutte III' het wenselijk dat gemeenten zich bezinnen op effectieve manieren om de gezondheid van hun burgers te bevorderen en te beschermen (Blokhuis, 2018).

1.2 Aanleiding

Wij stellen onszelf de uitdaging om het middelengebruik onder jongeren verder te voorkomen en te beperken. Wij kiezen om meerdere redenen er doelbewust voor om de aansluiting te zoeken bij het ministerie van VWS, alwaar wij inzetten op het intensiveren van integrale beleidsvorming.

Onze sterk ontwikkelde ondernemersgeest en de aanwezige (top)sportcultuur bezorgen ons een bijzonder krachtige merknaam. Ons toeristisch karakter, met een bruisend uitgaansleven en voldoende ruimte ter recreatie, alsmede de unieke lokale (traditionele) culturen en identiteiten genereren vaak aandacht vanuit de lokale en landelijke media. Ondanks dat wij het op veel vlakken heel goed doen, is berichtgeving in de media niet altijd positief geweest. Er lijkt sprake te zijn van een stigmatiserende beeldvorming als het gaat om alcohol- en drugsgebruik onder jongeren. De berichtgeving is niet altijd genuanceerd of representatief voor de werkelijke situatie, maar raakt in essentie wel de kern van een dieperliggend maatschappelijk probleem dat benoemd en dient te worden aangepakt.

Dit dieperliggend maatschappelijk probleem is onder andere zichtbaar door de grote hoeveelheid georganiseerde 'zitjes' binnen onze gemeente¹. Dit concept is een sterk lokaal fenomeen, waarin veelal minderjarige jongeren zich in huis of in bedrijfsruimten tegoed doen aan alcohol en drugs. Deze bijeenkomsten vinden vaak plaats zonder ouderlijk toezicht en lijken geen vast patroon te hebben. Zo worden ook garages en panden op bedrijventerreinen benut om 'zitjes' te organiseren. Het is op lokaal niveau zo ingebed in de samenleving dat het negatieve consequenties heeft voor de volksgezondheid en de openbare orde en veiligheid. Eerlijkheidshalve dient te worden aangegeven dat het ons ontbreekt aan inzicht in de precieze omvang en karakteristieken van de bestaande problematiek. Het fenomeen is weinig zichtbaar door de gesloten gemeenschap en omgeving waarin het georganiseerd wordt, waardoor feitelijke informatie niet voor handen ligt.

Wij beogen met dit beleidsprogramma allereerst objectief inzicht te krijgen in de omvang en karakteristieken van de lokale problematiek omtrent middelengebruik onder minderjarigen. Hierop proberen wij op basis van wetenschappelijke inzichten en theorieën te komen tot concrete suggesties voor mogelijke effectieve interventiestrategieën.

1.3 Doelstellingen

Ons doel is om een bijdrage te leveren aan een gezonde en gelukkige samenleving, waarin overmatig middelengebruik en verslavingen geen reden zijn van bijvoorbeeld de ontwrichting van gezinnen. Wij bestrijden hierbij de criminogene effecten en bijverschijnsels die gepaard gaan met middelengebruik. Dit vraagt om een brede bottom-up benadering die zijn wortels heeft in onze eigen samenleving.

Om een effectieve bijdrage te leveren aan een gezonde en gelukkige samenleving, heeft dit programma een tweetal algemene kwalitatieve doelstellingen²:

- 1) Het ontwikkelen van breed gedragen structurele en fundamentele interventiestrategieën om op de lange termijn de startleeftijd waarop minderjarigen uit de gemeente Edam-Volendam beginnen met middelengebruik te verhogen.
  - a. Het creëren van objectief inzicht in de omvang en (culturele) karakteristieken van het middelengebruik onder minderjarigen uit de gemeente Edam-Volendam.
  - b. Het creëren van een wetenschappelijke basis ter onderbouwing van mogelijke effectieve, structurele en fundamentele interventiestrategieën op de lange termijn.
- 2) Het ontmoedigen van middelengebruik onder minderjarigen, alsmede inzetten op het normaliseren van middelengebruik onder volwassenen, door het hanteren van een integraal beleid van volksgezondheid en openbare orde veiligheid binnen de gemeente Edam-Volendam.

1.4 Gemeentelijke visie

De geformuleerde doelstellingen zijn ambitieus. Gelet op de aard en de complexiteit van de problematiek is er behoefte ontstaan aan een goede samenwerking tussen verschillende ambtelijke afdelingen. Integraliteit is hierin het sleutelwoord. Reeds werd er vanuit het gezondheidsdomein al beleidsmatig ingezet op het voorkomen of beperken van middelengebruik onder minderjarigen. Toch toont voortschrijdend inzicht aan dat de problematiek ook zijn effecten heeft op de openbare orde en veiligheid. De oorzaken zijn niet monocausaal, waardoor een nauwe samenwerking tussen de afdeling Samenleving en de sectie Veiligheid noodzakelijk is.

Consistent, integraal en helder beleid ligt in onze visie ten grondslag aan een trendbreuk op de lange termijn. Ons doel is de maatschappelijke acceptatie van middelengebruik te beïnvloeden. Een nieuw begin, waarin een brede preventieve en scherpe repressieve aanpak vorm gaan geven aan het te verkondigen gemeentelijk standpunt: (het faciliteren van) middelengebruik onder minderjarigen is onacceptabel en wordt niet getolereerd. Preventie voert hierin de boventoon. Het vergroten van het maatschappelijk bewustzijn en het creëren van een breed draagvlak zijn onmisbaar in het gezamenlijk realiseren van bovenstaande doelstellingen. Bestuurlijke handhaving wordt waar het kan zichtbaar

---

¹ De gehanteerde term 'zitjes' is van oorsprong een Volendamse term. Echter, dit beleid richt zich op het middelengebruik onder jongeren in de gehele gemeente Edam-Volendam.

² Er is bewust gekozen voor het formuleren van globale kwalitatieve doelstellingen. Het formuleren van specifieke kwantitatieve doelstellingen is momenteel niet mogelijk omdat er nog geen inzicht bestaat in de feitelijke omvang van de problematiek. Een toekomstige heroriëntatie, gebaseerd op een gedegen evaluatie, moet het formuleren van kwantitatieve doelstellingen mogelijk maken.

toegepast om ongezonde en gevaarlijke situaties aan te pakken, maar ook dient het ter generale preventie om het gemeentelijk standpunt kracht bij te zetten.

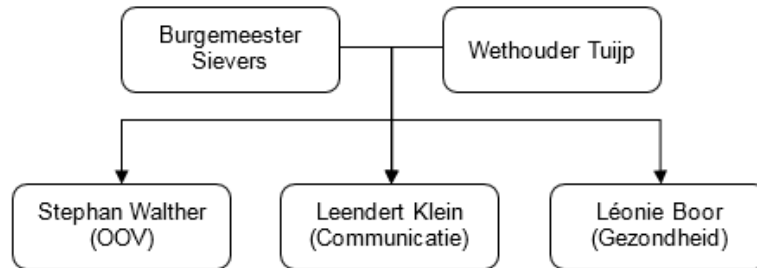
Dit beleid bestaat uit twee aspecten die op elkaar aansluiten en elkaar versterken. Wij hechten waarde aan duurzame beleidsvorming en een stevig fundament. Hierdoor richten wij ons eerst op het creëren van objectief inzicht in de omvang van de problematiek. Een sterk onderbouwd wetenschappelijk kader dient als basis voor het te formuleren preventieprogramma. Onder leiding van de Universiteit Utrecht geven wij hier invulling aan, waarbij toegewijde inwoners (waaronder jeugd), lokale organisaties, ketenpartners en verschillende ambtelijke afdelingen nauw bij betrokken zijn. Waar preventie niet genoeg resultaat boekt in het behalen van onze doelstelling zal strikt gehandhaafd worden. Wij schromen er niet voor dit in het kader van generale preventie zichtbaar te doen. Het levert hierdoor niet alleen een concrete bijdrage aan het opheffen van ongezonde en onveilige situaties, maar vervult ook een sterke signaalfunctie richting de buitenwereld.

2. Projectorganisatie

Dit hoofdstuk dient om inzicht te verschaffen in de projectorganisatie die betrokken is bij het realiseren van de geformuleerde doelstellingen. De projectorganisatie wordt opgesplitst in een drietal elementen, waarbij er allereerst ingegaan zal worden op de samenstelling van de gemeentelijke werkgroep. Daarna zal ingezoomd worden op de betrokken bestuurders en functionarissen die betrokken zijn bij de preventieve en repressieve kolom van dit beleidsprogramma.

2.1 Gemeentelijke werkgroep

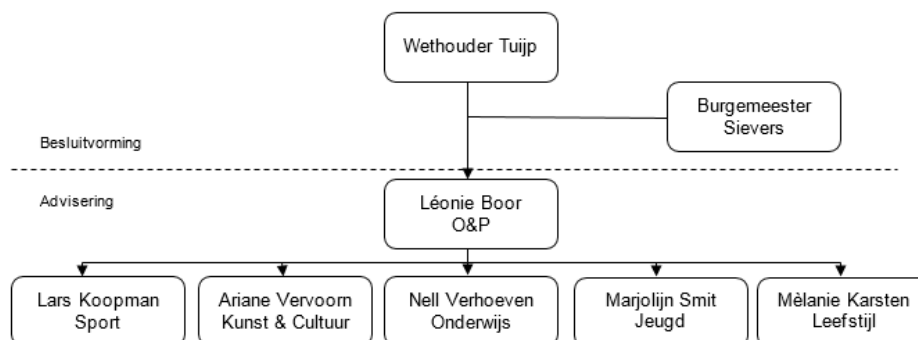
De gemeentelijke werkgroep is een overkoepelende overlegtafel die de verbinding vormt én bewaakt tussen de beleidsdomeinen 'veiligheid' en 'volksgezondheid'. De preventieve en repressieve kolom staan hierdoor continu met elkaar in verbinding, waarbij ze afgestemd en aangestuurd worden om de efficiëntie en effectiviteit te borgen. De gemeentelijke werkgroep is bestuurlijk van aard, waarin zowel burgemeester Sievers, vanuit haar verantwoordelijkheid voor de openbare orde, als wethouder Tuijp, vanuit zijn verantwoordelijkheid voor de volksgezondheid, zitting nemen.

Beide bestuurders zijn verantwoordelijk voor de in dit beleidsprogramma geformuleerde doelstellingen en uitgangspunten. De ambtelijke vertegenwoordiging in de gemeentelijke werkgroep organiseert de overlegtafel, rapporteert structureel over de voortgang richting het bestuur en adviseert gevraagd en ongevraagd over de te hanteren uitgangspunten van het beleid. Adviezen worden enkel na onderling overleg aangeboden aan het college van burgemeester en wethouders.

De beleidsmedewerkers Volksgezondheid en Integrale Veiligheid vervullen gezamenlijk het voorzitterschap van de gemeentelijke werkgroep. De communicatieadviseur heeft een adviserende rol richting de gemeentelijke werkgroep, en is verantwoordelijk voor de inzet van de (gemeentelijke) communicatiemiddelen.

2.2 Projectgroep 'preventie'

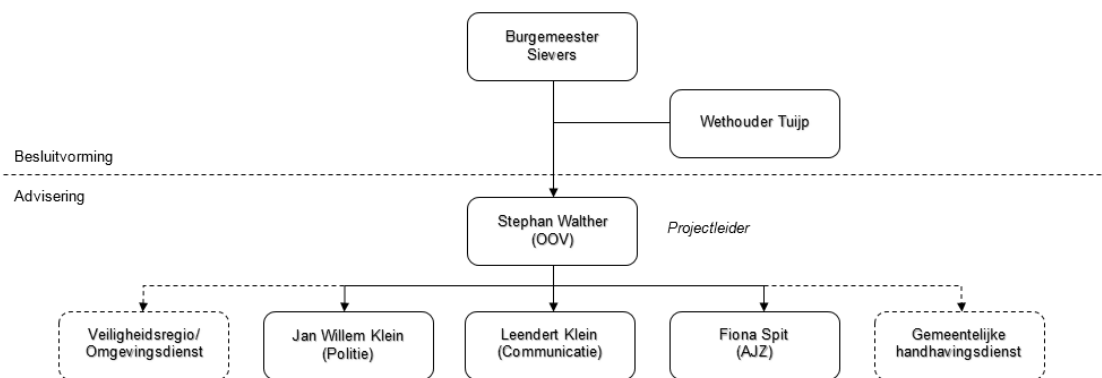
De projectgroep 'preventie' is een ambtelijke werkgroep die onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid valt van de wethouder Samenleving. De beleidsmedewerker Volksgezondheid is de projectleider van 'preventie'. Deze adviseert het bestuur in de gemeentelijke werkgroep over het preventieve beleid en rapporteert structureel naar de wethouder over de voortgang van de implementatiefase, het onderzoek en de behaalde resultaten. Daarnaast levert de projectleider input voor de overkoepelende gemeentelijke werkgroep.

De projectgroep bestaat uit beleidsambtenaren van de afdeling Samenleving die in hun eigen beleidsveld te maken hebben met jeugd. De deelnemers bestaan uit (1) een beleidsadviseur Sport, (2) een beleidsadviseur Kunst & Cultuur, (3) een beleidsadviseur Onderwijs, (4) een beleidsadviseur Jeugd en (5) een beleidsadviseur Leefstijl. Door samen in een werkgroep te zitten, bewaakt de projectleider de integraliteit. Noodzakelijk hierin is dat de ambtenaren de communicatie vanuit het veld filteren, maar ook enthousiaste verenigingen en burgers naar de projectleider begeleiden. De projectleider zorgt voor overzicht en structuur voor alle deelnemers.

2.3 Projectgroep 'repressie'

De projectgroep 'repressie' is een ambtelijke werkgroep die onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid valt van de burgemeester. De beleidsmedewerker Integrale Veiligheid is de projectleider van 'repressie'. Deze adviseert het bestuur in de gemeentelijke werkgroep over de te hanteren uitgangspunten van het beleid en rapporteert gestructureerd over de voortgang van de implementatiefase en de behaalde resultaten. Daarnaast draagt de projectleider zorg voor inhoudelijke input voor zowel de overkoepelende gemeentelijke werkgroep als overleggen van de projectgroep 'repressie'.

De projectgroep 'repressie' bestaat naast een projectleider uit een drietal functionarissen, te weten: (1) de Veiligheidsregio, (2) de politie, (3) gemeentelijke communicatieadviseur, (4) een juridisch adviseur en (5) de gemeentelijke handhavingsdienst. De horecacoördinator van de politie bepaalt de inzet van de lokale politie. Zij leveren een bijdrage aan het inzichtelijk maken van de omvang van het probleem door te surveilleren en melding te doen van geconstateerde overtredingen en incidenten. Daarnaast treden zij ook repressief op tegen geconstateerd middelengebruik door minderjarigen. De communicatieadviseur geeft advies over de communicatieve inzet omtrent het te implementeren beleid, de behaalde resultaten en genomen bestuurlijke maatregelen. Ook vormt de communicatieadviseur de verbindende schakel als het gaat om communicatieve aspecten richting de burger en de (lokale) media. De juridisch adviseur adviseert de projectleider omtrent de juridische haalbaarheid van bestuurlijke maatregelen, waarbij deze ook zorgt voor een gedegen onderbouwing.

De Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland, de Omgevingsdienst en de gemeentelijke handhavingsdienst worden op afroep uitgenodigd om deel te nemen aan de projectorganisatie. Dit is afhankelijk van het specifieke bespreekpunt, actie of maatregel. De specifieke handhavende maatregelen, verantwoordelijkheden en rollen worden verder uitgewerkt in hoofdstuk 4.

3. Preventie

De primaire focus van preventie is gericht op het voorkomen van middelengebruik door minderjarigen op jonge leeftijd. Dit hoofdstuk beschrijft hoe de huidige preventiemethodiek eruit ziet, wat de doelstellingen van de preventiekolom omvatten, wat het plan van aanpak omhelst om de geformuleerde doelstellingen te behalen en worden alle betrokkenen in de vorm van een 'denktank' besproken.

3.1 Huidige situatie

Het huidige beleid is voornamelijk gericht op voorlichting. Het programma voor basisscholen bestaat uit voorlichtingslessen door stichting Brijder en een opvolgende posteractie. De deelnemende kinderen maken een poster over het niet gebruiken van genotsmiddelen. De winnende poster wordt vervolgens in deabri's van bushokjes gehangen voor en tijdens de Volendamse kermis.

Het middelbaar onderwijs besteedt ook aandacht aan het middelengebruik onder minderjarigen. De eerste en derde klassen krijgen allen voorlichtingslessen van Brijder. De tweede klas wordt er een toneelstuk georganiseerd waarin er aandacht is voor dit specifieke thema. Kinderen worden door middel van onderwijs voldoende geïnformeerd over het bewust (niet-)gebruiken van genotsmiddelen.

Wij organiseren eenmaal per jaar een avond voor ouders van kinderen die in groep acht zitten. Gedurende deze ouderavond wordt het thema van middelengebruik bespreekbaar gemaakt. Dit met de nadrukkelijke aandacht voor de algehele verandering waarmee jeugdigen geconfronteerd worden bij de overstap van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs. De afgelopen jaren is het thema middelengebruik op de achtergrond geraakt, maar wij stellen ons ten doel dit volgend jaar meer onder de aandacht te brengen.

De Stichting Moedige Moeders geeft voorlichtingen en organiseert wekelijks activiteiten voor ouders van verslaafde kinderen. Deze activiteiten bestaan uit:

- Wekelijkse informatieavonden voor familieleden van drugsgebruikers.
- Weerbaarheidstrainingen voor de familieleden van drugsgebruikers.
- Samenwerking met de betere instellingen voor verslavingszorg.
- Ondersteuning door middel van thuisbezoek van ex-gebruikers die uitleg geven over hoe om te gaan met de verslaafde en die aanverwanten adviezen geven voor de toekomst.
- Bieden van opvang aan verslaafde jongeren door middel van zelfhulpgroepen onder begeleiding van lokale ex-gebruikers.
- Inzet van preventieouders.
- Voorlichting voor de schoolgaande jeugd en de lokale bevolking door Volendamse ervaringsdeskundigen.
- Informatievoorziening via de 'Moedige Moeders'-telefoon en de lokale media.

In 2015 heeft er een '*mystery guest*' onderzoek plaatsgevonden bij horecagelegenheden en supermarkten in onze gemeente. Het beeld dat hieruit voortkomt ten aanzien van de lokale horecaondernemers is ongunstig. Een goede samenwerking met, bewustwording van en controle op horecagelegenheden is noodzakelijk voor het slagen van het preventieve plan.

De 'werkgroep genotmiddelen' brengt de betrokkenpartijen bij elkaar in een overlegplatform. Hierin zitten vele betrokken partijen die met elkaar dienen samen te werken om een passend preventief beleid toe te passen. Deze kerngroep is dan ook een belangrijk overlegorgaan voor de gemeente en zal een rol gaan spelen in het nieuwe preventieve beleid.

Wat levert het huidige beleid op? "De kracht van herhaling" is een gezegde dat vaak naar voren komt bij voorlichtingsactiviteiten. De verhoogde leeftijdsgrens, waarbij jongeren pas vanaf 18 jaar alcohol en tabak mogen gebruiken, lijkt een verschuiving te veroorzaken. Volgens de stichting Brijder is de gemiddelde leeftijd nu rond 14 jaar waar jongeren beginnen met alcohol drinken, waar de leeftijd eerder rond 13 jaar lag. De keerzijde is dat stichting Moedige Moeders aangeeft een toename te zien van ouders van verslaafde kinderen.

Het lijkt alsof de kinderen in onze gemeente de informatie niet goed meer oppikken; andere factoren wegen zwaarder of hebben meer effect. Vriendjes die wel naar 'zitjes' mogen of vriendjes die van hun ouders zelfs alcohol mogen nuttigen tijdens een 'zitje'. Als ouder is het lastig om grenzen te stellen. In

de hechte gemeenschap die de gemeente rijk is heerst de cultuur waarin ouders niet willen dat hun kinderen erbuiten vallen. Een trendbreuk is nodig om dit te veranderen.

3.2 Doelstellingen 'preventie'

De twee hoofddoelstellingen uit het beleidsprogramma vormen het kader voor de preventieve doelstellingen. De doelstellingen van 'preventie' zijn:

1. Het creëren van een wetenschappelijke basis ter onderbouwing van mogelijke interventiestrategieën.
  - a. Het voeren van gesprekken met betrokkenen om het probleem objectief en helder te duiden.
  - b. De aansluiting vinden met bestaande literatuur voor een gedegen onderbouwing.
2. Het implementeren van, op wetenschap gebaseerde, interventiestrategieën.
  - a. De veranderbare factoren beïnvloeden met activiteiten en voorlichting.
3. Het monitoren van mogelijke effecten van het beleidsprogramma en aanpassen waar nodig.

3.3 'IJslands model'

Onze stip op de horizon is het realiseren en behouden van een veerkrachtige jeugd. Vroegtijdig middelengebruik kan dit belemmeren, evenals de groepscultuur en sociale controle die binnen onze gemeenschap een rol speelt. Het is ons doel om gezamenlijk actief te werken aan een gezonde samenleving waarbij wij het middelengebruik in onze gemeenschap normaliseren.

Het IJslands model biedt hiervoor de inspiratie. Het begint bij het initiëren van een bewustwordingsproces onder jongeren door het probleem te benoemen. De problematiek zal qua omvang in kaart gebracht worden door een wetenschappelijke nulmeting. Een wetenschappelijke onderbouwing is essentieel in het IJslands model omdat het de inzet van gerichte interventies mogelijk maakt. De nulmeting omvat verschillende onderwerpen, zoals vrijetijdsbesteding, tijd die de jongere spendeert met hun ouders, het alcohol- en drugsgebruik, vriendschap en groepsdruk. Het te ontwikkelen en gebruiken meetinstrument zal jaarlijks worden ingezet om op onderbouwde wijze de voortgang te kunnen bepalen.

In IJsland werd het motto: *"Elk jaar dat we de jongeren van de drank afhouden, is winst"*. Dit is voor onszelf een mooi streven. Wij hebben geenszins de intentie om onze jongeren tot geheelonthouder op te voeden, want dat is onhaalbaar.

De probleemdefiniëring en de nulmeting dienen inzicht te verschaffen in de omvang en karakteristieken van de problematiek. Vanuit IJsland blijkt dat georganiseerde vrijetijdsbesteding een belangrijk element in het succes is. Dit houdt in dat er, ook op vrijdag- en zaterdagavond, activiteiten zijn waar jongeren zich voor op kunnen geven. Jongeren sporten daar veel, zetten zich in voor de gemeenschap en richten zich op school. Om iedereen toegang tot de georganiseerde vrijetijdsbesteding te geven werd er een voucher ontwikkeld die iedereen tussen de twaalf en zestien jaar naar hartenlust kan besteden. Na het houden van de nulmeting leggen wij ons toe op het ontwikkelen van een soortgelijk programma, waar jongeren zich voor in kunnen zetten en naartoe kunnen na schooltijd en in het weekend. Na de aankondiging van het programma LEF in de themaraad van oktober 2017 zijn er veel gesprekken gevoerd met verenigingen, ouders, jongeren, bedrijven en het onderwijs over mogelijke activiteiten voor het programma LEF. De probleemdefiniëring geeft uiteindelijk aan op welke factoren en activiteiten wij gezamenlijk dienen te investeren.

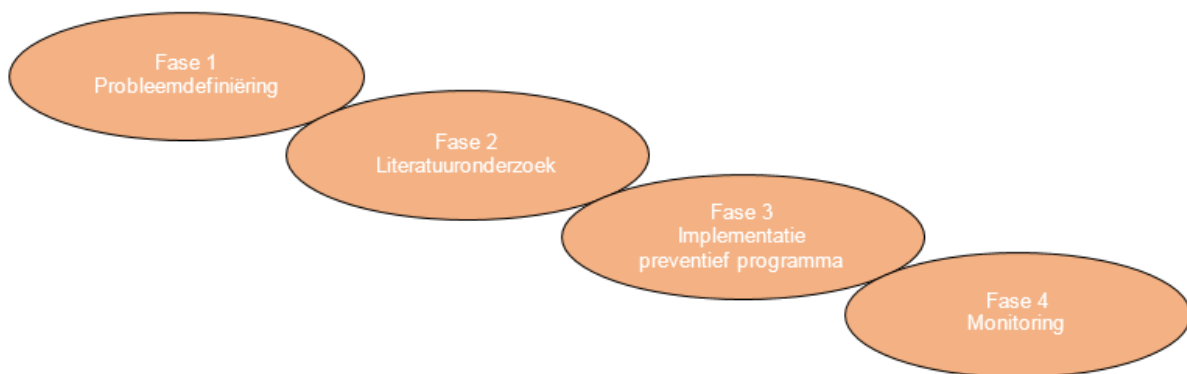
Naast vrijetijdsbesteding hebben ouders een belangrijke rol in het leven hun kinderen. In onze gemeente is de groepsdruk en de groepscultuur onder ouders erg groot. Ouders willen niet dat hun kinderen erbuiten vallen en staan dus 'zitjes' toe in hun huis, faciliteren alcohol en gaan zelf ook naar een feestje. Er komen echter steeds meer signalen richting de gemeente waaruit blijkt dat ouders zich wel zouden willen verzetten, maar gewoonweg niet weten hoe zij dit aan moeten pakken. Door preventief breed in te zetten en in samenwerking met betrokkenen jongeren alternatieven te kunnen aanbieden, willen we zowel de jongeren als de ouders handvatten bieden om alcohol en drugs achterwege te laten en een nieuwe leefstijl aan te nemen.

In IJsland heeft het twintig jaar geduurd voor dit prachtige resultaat naar voren kwam. De afname van het middelengebruik onder jongeren is fors gedaald en de droom is dat in onze gemeente hetzelfde effect over twintig jaar te zien is.

3.4 Procesbeschrijving

De wetenschappelijke onderbouwing is het fundament voor het preventieve programma en richt zich op alcoholgebruik. Met de wetenschappelijke onderbouwing gaan we gericht inzetten op veranderbare factoren, maar heeft wel als gevolg dat het nog onduidelijk is hoe dit precies gaat gebeuren. Het programma ontwikkelt zich gaandeweg, waar vanuit het verkrijgen van een objectief inzicht in het middelengebruik onder minderjarigen gewerkt wordt tot het ontwikkelen van een breed preventieprogramma. De Universiteit Utrecht heeft in samenwerking met ons een projectplan opgesteld ter creatie van de wetenschappelijke onderbouwing. Dit bestaat uit een viertal fasen. Omdat de wetenschappelijke onderbouwing de basis is van het beleidsprogramma LEF, moet dit goed en gedegen gebeuren. Daarom duurt dit proces twee jaar. De eerste meting, de zogenoemde nulmeting, zal plaatsvinden in januari 2019, waarna direct gestart kan worden met preventieve activiteiten en handhavingsacties. Het wetenschappelijke proces duurt twee jaar, maar het doel is om een structurele aanpak te genereren, die op de lange termijn voor positieve effecten zorgt.

De verschillende fasen zijn hieronder schematisch weergegeven en zullen apart behandeld worden:

3.4.1 Probleemdefiniëring

De eerste fase bestaat uit het verkrijgen van meer inzicht in het alcoholgebruik van minderjarigen. Dit wordt verkregen aan de hand van gesprekken met betrokkenen. De betrokkenen zijn van groot belang, omdat zij op een of andere manier nauw verbonden zijn aan het onderwerp. Diversiteit in deze groep is noodzakelijk, waardoor wij inzetten op een vertegenwoordiging bestaande uit jongeren, ouders, professionals, ambtenaren en raadsleden. De volgende vragen staan in dit deel centraal:

- Wat vinden zij van het alcoholgebruik?
- Welke factoren spelen een rol bij het (vroegtijdig) alcoholgebruik?
- Wat moet er volgens de betrokkenen gedaan worden om het beginnen met drinken uit te stellen?

Naast gesprekken met betrokkenen vindt er ook een afname plaats van vragenlijsten op middelbare scholen. De concepten die in de vragenlijst meegenomen worden door de Universiteit Utrecht meten breed het welzijn en de leefomgeving van de jongeren.

3.4.2 Programmatheorie

De tweede fase zal bestaande (internationale) kennis verbinden met de resultaten uit het verkregen inzicht in de eerste fase. Na deze twee fasen verschijnt er een schriftelijke rapportage vanuit de Universiteit Utrecht waarin naar voren komt hoe het staat met het alcoholgebruik, de risico- en protectieve factoren en hoe interventies kunnen worden uitgevoerd. Er zal een indeling uit naar voren komen welke factoren belangrijk en veranderbaar zijn. Vervolgens laat (internationale) literatuur zien

welke interventies eerder al effectief zijn gebleken op deze factoren. Dit noemen we de programmatheorie. De volgende vragen staan in de programmatheorie centraal:

- Welke factoren uit de eerste fase zijn het meest belangrijk en veranderbaar in relatie tot het beginnen met drinken?
- Wat zijn effectieve interventiestrategieën in voormalig onderzoek die deze factoren kunnen beïnvloeden?

Het 'IJslands model' wordt hier ook in meegenomen. Ook heeft de onderzoekster regelmatig contact met het Trimbos Instituut, welke een pilot gaat uitvoeren gebaseerd op het 'IJslands model'.

3.4.3 Implementatieplan

De derde fase omvat de implementatie van preventieve activiteiten, gebaseerd op de veranderbare factoren verkregen uit de eerdere fases. Hierin is de rol van de Universiteit Utrecht adviserend van aard. De vraag die hierin centraal staat, is:

- Welke interventiestrategieën zijn beschikbaar die zo goed mogelijk aansluiten bij de factoren die zijn geïdentificeerd uit fase één en fase twee?

In het implementatieplan zal gekeken worden naar de huidige structuur en hoe huidige methodes eventueel kunnen passen in de interventiestrategieën. Het doel is niet om het wiel opnieuw uit te vinden, maar een zo effectief mogelijk en breed georiënteerd preventieplan neer te zetten. Een voorbeeld is het gespecialiseerd jongerenwerk. Dit vindt plaats in de gemeente en kan ingezet worden om de jongeren te bereiken en te betrekken.

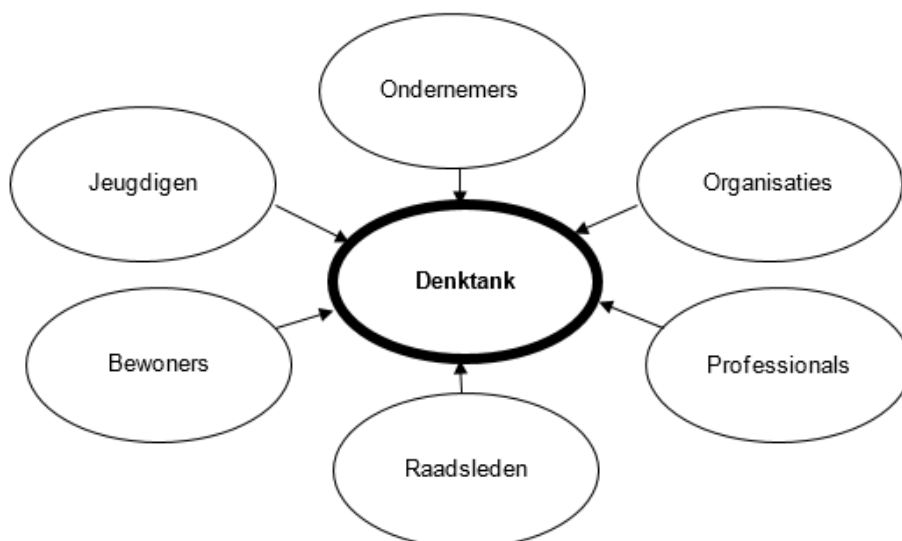
3.4.4 Nulmeting en monitoring

De laatste fase omvat het meermaals uitvoeren van de vragenlijsten, zoals geformuleerd in de eerste fase. Zo kunnen we als gemeente monitoren welke veranderingen de interventies en preventieve activiteiten teweeg brengen. Ook hier brengt de Universiteit Utrecht een schriftelijke rapportage over uit. De planning loopt tot januari 2020, waarin we van drie metingen de resultaten kunnen inzien. De vraag die hierin centraal staat, is:

- In hoeverre zijn er aanwijzingen voor de effectiviteit van de interventiestrategieën gericht op het uitstellen van het beginnen met drinken onder jongeren?

3.5 Inzet betrokkenen

Als gemeente zijn we ontzettend ambitieus en energiek om dit beleidsprogramma op te zetten en binnen de gemeente een trendbreuk in de bestaande cultuur te gebruiken om de gezondheid van onze minderjarige inwoners te bevorderen. Het veroorzaken van een trendbreuk en de sociale cohesie die in de gemeente aanwezig is om te zetten in een aanpak en gedachte over middelengebruik die gemeente breed gedragen wordt. De kracht en energie zit in de maatschappij, de inwoners en de organisaties. Gezamenlijk gaan we invulling geven aan de input voor het onderzoek, maar ook bij de implementatie van effectieve interventiestrategieën. Onderstaand figuur laat zien dat de gehele samenleving erbij betrokken is.

4. Handhaving & toezicht

Preventie en repressie gaan hand-in-hand in onze benadering. Het handhavingsprogramma kent een sterke koppeling met de eerder beschreven preventieve aanpak. De invulling van handhaving en toezicht gaat hand in hand met het te formuleren *'Actieprogramma Integrale Veiligheid 2018 – 2022'* (AIV). De brede visie en bottom-up benadering die gehanteerd wordt in het AIV is in het preventieve aspect van dit beleidsprogramma zichtbaar.

Het handhavingsprogramma vormt het sluitstuk en baseert zich op bestaande wet- en regelgeving. Waar mogelijk is nadrukkelijk de verbinding gecreëerd met het AIV. Repressief optreden vervult in dit beleidsprogramma een sterke signaalfunctie als generale preventie. Onze boodschap luidt dat (het faciliteren van) middelengebruik door minderjarigen onacceptabel is en derhalve niet getolereerd zal worden. Het consequent en structureel toepassen van de in dit hoofdstuk beschreven mogelijkheden moet een bijdrage leveren in het realiseren van een trendbreuk op de lange termijn.

4.1 Aandachtsgebieden *'repressie'*

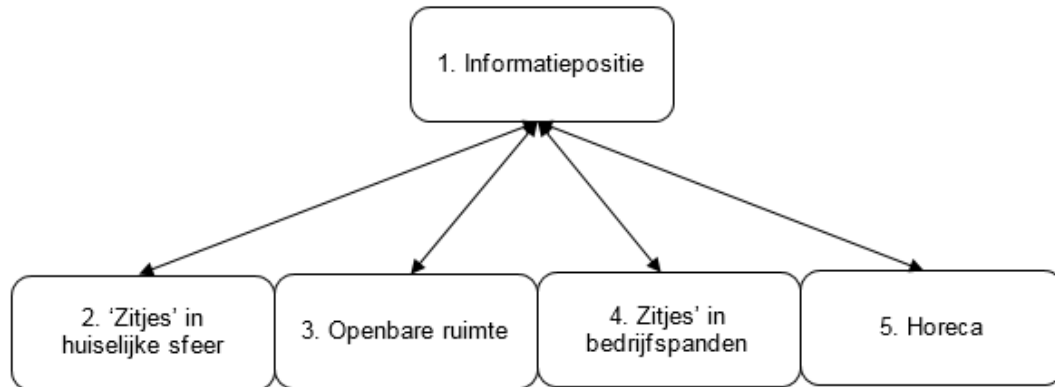
Het handhavingsprogramma omvat vijf diverse aandachtsgebieden, elk met eigen doelstellingen. Gezamenlijk vormen zij de repressieve aanpak van middelengebruik door minderjarigen. Waar mogelijk is er een (sterke) koppeling gecreëerd met de brede preventieve aanpak van dit beleidsprogramma. De primaire focus van dit hoofdstuk is repressief van aard. Een duurzame trendbreuk op de lange termijn is alleen mogelijk als er sprake is van generale preventie. Dit vraagt om strikte handhaving zodra blijkt dat er wordt afgeweken van de gemaakte afspraken en de bestaande wet- en regelgeving. Er is te allen tijde sprake van een fundamentele, integrale verbinding met het preventieve veld.

Allereerst dienen wij te investeren in het versterken van onze **informatiepositie**, waardoor wij op de lange termijn een duidelijker en objectiever beeld krijgen over de omvang en karakteristieken van de problematiek. Dit vormt een basisvoorwaarde om specifieke repressieve maatregelen in te kunnen zetten. Het is daarnaast ook van belang voor het bepalen van relevante preventieve aandachtsgebieden binnen dit beleidsprogramma. Het versterken van de informatiepositie kan enkel in nauwe samenwerking met alle betrokken partijen. Signalen van nieuwe maatschappelijke trends, het naleven van wet- en regelgeving en incidenten op individueel niveau dienen consequent gedeeld en geregistreerd te worden. De informatiepositie ligt ten grondslag aan een passend en doeltreffend beleidsprogramma en vergt een sterke coördinerende rol vanuit de gemeente.

Een versterkte informatiepositie maakt het mogelijk om doelgericht in te zetten op vier aandachtsgebieden. Allereerst gaat dit beleidsprogramma in op de invloed die uitgeoefend kan worden in de privésfeer bij het organiseren van **'zitjes' in huiselijke sfeer**. Daarop aansluitend formuleren wij beleidsmatige uitgangspunten over middelengebruik door minderjarigen in onze

openbare ruimte. Onze gemeente staat alom bekend om de sterke ondernemersgeest. Het organiseren van **'zitjes' in bedrijfspanden** is een veelgehoord fenomeen dat vraagt om een specifieke benadering. De **horecaondernemingen** in onze gemeente vormen een laatste belangrijk aandachtspunt.

4.2 Doelstellingen 'repressie'

Wij stellen ons ten doel het middelengebruik door minderjarigen te ontmoedigen door integraal beleid te formuleren dat ingaat op het bevorderen van de volksgezondheid en het handhaven van de openbare orde en veiligheid. De na te streven doelstellingen met betrekking tot 'repressie' omvatten:

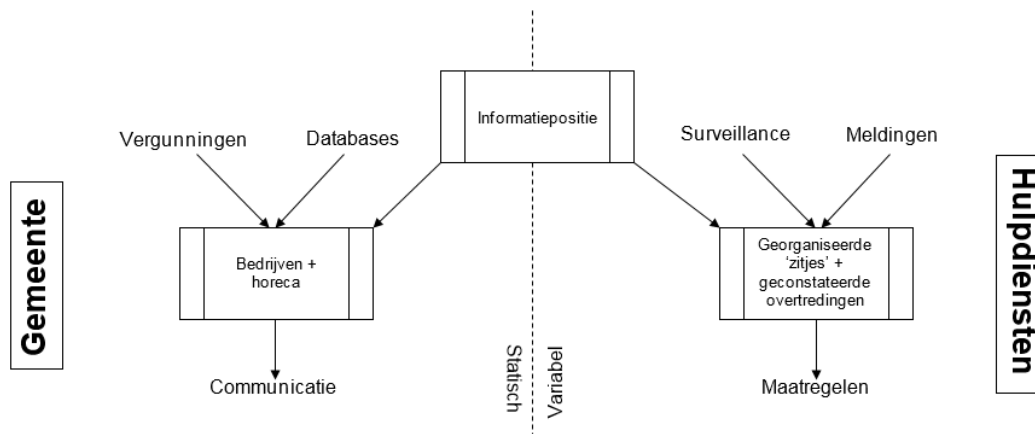
1. Het versterken van de informatiepositie door op basis van politieregistraties de omvang en karakteristieken van (de facilitering van) het middelengebruik door minderjarigen inzichtelijk te maken.
2. Het signaleren, registreren en optreden tegen ongewenste incidenten omtrent 'zitjes' in huiselijke sfeer, waarbij wij de openbare orde en veiligheid waar mogelijk en proportioneel handhaven door middel van het bestuurlijk instrumentarium.
3. Het adequaat toezien op de naleving van de bestaande wet- en regelgeving ten aanzien van middelengebruik in de openbare ruimte, waarbij er te allen tijde opgetreden wordt tegen geconstateerde overtredingen door minderjarigen.
4. Het signaleren, registreren en optreden tegen 'zitjes' in bedrijfspanden, waarbij geconstateerde overtredingen te allen tijde resulteren in een formele waarschuwing c.q. (bestuurlijke) maatregel.
5. Het adequaat toezien op de naleving van de Drank- en Horecawet, de Wet op kansspelen en het horecaconvenant door de (participerende) horecaondernemers, waarbij een geconstateerde overtreding te allen tijde resulteert in een formele waarschuwing c.q. (bestuurlijke) maatregel.

4.3 Informatiepositie

Middelengebruik door jongeren is een onmiskenbaar probleem dat versterkt wordt door een gebrek aan inzicht met betrekking tot de omvang en karakteristieken van de problematiek. Dit is een complicerende factor in het realiseren van een efficiënt en effectief beleidsprogramma dat de startleeftijd bij het middelengebruik onder jongeren verhoogt. Om de slagvaardigheid te vergroten dient er ook ten aanzien van de handhaving eerst geïnvesteerd te worden in het versterken van de informatiepositie. Wij krijgen hierdoor meer inzicht in de complexiteit van de problematiek. Dit is een tweeledige proces, te weten:

- 1) Het creëren van een overzicht van alle aanwezige bedrijfspanden in de industriegebieden en de aanwezige horeca-inrichtingen binnen onze gemeente.
- 2) Het structureel registreren van gesignaleerde 'zitjes', verstoringen van de openbare orde en veiligheid, alsmede overige incidenten die gerelateerd zijn aan middelengebruik onder jongeren.

Bedrijventerreinen en horeca-inrichtingen vervullen bewust en onbewust een faciliterende rol bij de instandhouding van het probleem. Zo blijkt uit signalen dat bedrijfspanden op industrieterreinen gebruikt worden om 'zitjes' te organiseren en kunnen minderjarigen relatief gemakkelijk alcoholische consumpties kopen in de horecaondernemingen. Het adresseren van dit probleem vraagt om heldere, gerichte en efficiënte communicatie, controles en het opleggen van maatregelen. Om dit mogelijk te maken moet er een overzicht gecreëerd worden van alle aanwezige bedrijfspanden en horeca-inrichtingen, en ook de persoonsgegevens van eigenaren en/of andere verantwoordelijken. Door verleende vergunningen en gemeentelijke databases te raadplegen kan er een actueel overzicht gecreëerd worden van alle bedrijfspanden en horeca-inrichtingen binnen onze gemeente.

Het gericht aanbieden van zorg en/of het opleggen van maatregelen is alleen mogelijk zodra er inzicht bestaat over de actuele maatschappelijke trends en incidenten binnen de gemeente. Dit vraagt om heldere communicatie en afstemming tussen verschillende partijen. Bevindingen van surveillances, bij bijvoorbeeld het waarnemen van 'zitjes', en ook meldingen van incidenten dienen binnen de daarvoor bestemde wettelijke kaders zoveel mogelijk gedeeld te worden. De maatschappelijke trends en ontwikkelingen dienen ook ter input van het preventieve programma. De specifieke en vaak persoonsgebonden meldingen maken het mogelijk om op individueel niveau zorg- en hulpverlening aan te bieden en/of maatregelen te nemen om herhaling te voorkomen.

4.3.1 Beleidsuitgangspunten en acties

Wij creëren een actueel overzicht van alle aanwezige bedrijfspanden in de industriegebieden en horecaondernemingen binnen onze gemeente. Hierbij hanteren wij de volgende uitgangspunten:

- 1) Het overzicht wordt opgesteld door de sectie Veiligheid.
- 2) Het overzicht wordt eens per half jaar door de sectie Veiligheid geactualiseerd.
- 3) Het overzicht wordt te allen tijde gecontroleerd op juistheid voordat er gecommuniceerd wordt met eigenaren en/of verantwoordelijken in het kader van waarschuwingen c.q. (bestuurlijke maatregelen).

Wij gaan structureel georganiseerde 'zitjes', verstoringen van de openbare orde en veiligheid, alsmede overige incidenten die zich relateren tot minderjarigen en middelengebruik registreren. Hierbij hanteren wij de volgende uitgangspunten:

- 1) Het overzicht wordt opgesteld door de sectie Veiligheid.
- 2) Het overzicht wordt minimaal eens per week aangevuld met de meest recente incidentregistraties en –meldingen die verstrekt worden door de ketenpartners.
- 3) Het overzicht wordt opgesteld en gedeeld met eerbied voor de bescherming van persoonsgegevens en conformeert zich naar de geldende wet- en regelgeving.

4.3.2 Verantwoordelijkheden

Gemeente Edam-Volendam: sectie Algemene Juridische Zaken

- Aanvragen en/of wijzigingen ten aanzien van Drank- en Horecawet vergunningen tijdig registreren.
- Meldingen van te organiseren buurtfeesten doorgeven aan de sectie Veiligheid.

Gemeente Edam-Volendam: sectie Veiligheid

- Opstellen en up-to-date houden van overzichtsdokument bedrijfspanden en horecaondernemingen.
- Bijhouden en registreren van relevante meldingen, incidenten en ontwikkelingen op algemeen en individueel niveau.
- Het rapporteren van het algemeen beeld en de ontwikkelingen aan het lokaal bevoegd gezag.
- Mits strikt noodzakelijk het delen van meldingen en incidenten aan het zorgteam ter aanbieding van zorg- en hulpverlening.
- Het delen van signalen die duiden op ondermijning met het RIEC Noord-Holland.

Politie Noord-Holland

- Wekelijks versturen van de horecamutaties³.
- Wekelijks versturen van de 'overlastmonitor'.
- Incidenteel versturen van politierapportages of mutaties naar aanleiding van incidenten.

Het Twickelveld – European Detection Dog Service

- Consequente registratie bij constatering drugsbezit en/of gebruik.
- Rapportages tijdig doorgeven aan de sectie Veiligheid.

4.4 'Zitjes' in huiselijke sfeer

Middelengebruik door minderjarigen vindt ook plaats in huiselijke sfeer. Het organiseren van 'zitjes' komt regelmatig voor, waarbij veelal grote groepen jongeren samenkomen om bij iemand thuis te gaan zitten. Middelengebruik is hierbij de normale gang van zaken. Dit is om meerdere redenen een problematisch fenomeen.

Allereerst is er vaak een gebrek aan ouderlijk toezicht tijdens de 'zitjes'. Jongeren krijgen de mogelijkheid, vaak gestuurd door groepsdruk, alcohol/drugs te kunnen gebruiken. Dit terwijl zij niet altijd zelf in staat zijn de consequenties te overzien. Dit vormt een gevaar voor zowel de volksgezondheid als de openbare orde en veiligheid. Een grote toeloop op georganiseerde 'zitjes' en het overmatig middelengebruik, hebben meer dan eens geresulteerd tot (ernstige) woonoverlast en wanordelijkheden in de openbare ruimte.

Het fenomeen lijkt ongrijpbaar, maar is het in feite niet. Elk Nederlands staatsburger heeft recht op eerbiediging van zijn persoonlijke levenssfeer (art. 10 Grondwet). De overheid, in welke vorm dan ook, is niet bevoegd te interveniëren in persoonlijke aangelegenheden, tenzij deze aangelegenheden en daaruit voortvloeiende gedragingen in strijd zijn met overige wettelijke bepalingen. De Drank- en Horecawet (art. 20, lid 1) stelt enkel een verbod op het bedrijfsmatig verstrekken van alcohol aan minderjarigen. Ouders bepalen hierdoor zelf of hun kind alcohol mag nuttigen in huiselijke sfeer, dus ook als de kinderen minderjarig zijn.

Dit betekent niet dat er niet op ingezet kan worden. Het voorkomen of terugdringen van middelengebruik onder jongeren in huiselijke sfeer is ten eerste een kwestie van ouderlijke verantwoordelijkheden en een daaraan gekoppeld bewustwordingsproces. Deze twee aspecten staan nadrukkelijk centraal in het preventieve deel van dit beleidsprogramma. Wel vervult het lokaal bevoegd gezag een belangrijke signaalfunctie. Veroorzakers van overlast of wanordelijkheden worden uit de anonimiteit gehaald en als het kan middels een 'burgemeestersbrief' aangeschreven. Waar nodig zal er naar aanleiding van (medische) incidenten per brief hulp aangeboden worden vanuit het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) of het Zorgteam. Wanneer er sprake is van herhaald overlast voor de directe woonomgeving zal de burgemeester overgaan tot het nemen van bestuurlijke maatregelen. Op basis van artikel 151d Gemeentewet is de burgemeester bevoegd de huurder of eigenaar een specifieke gedragsaanwijzing opleggen ten einde de overlast in de toekomst te voorkomen.

4.4.1 Beleidsuitgangspunten en acties

Wij eerbiedigen de persoonlijke levenssfeer, maar bieden vrijblijvend zorg- en hulpverlening aan hen die dit behoeven. Hierbij hanteren wij de volgende uitgangspunten:

- 1) Slachtoffers van medische incidenten door toedoen van (overmatig) middelengebruik zijn nooit onderwerp van (bestuurlijke) maatregelen.

³ Een horecamutatie is een rapport waarin incidenten in de horeca door de politie worden geregistreerd.

- 2)** Slachtoffers van medische incidenten door toedoen van (overmatig) middelengebruik ontvangen een gemeentelijke brief met aanbod van hulp- en zorgverlening.

Wij beschermen de openbare orde en streven naar een leefbare en veilige woonomgeving voor een ieder. Hierbij hanteren wij de volgende uitgangspunten:

- 1)** Organisatoren van 'zitjes' die geen negatieve invloed hebben op de openbare orde en veiligheid, alsmede een leefbare woonomgeving zijn geen onderwerp van waarschuwingsbrieven en/of bestuurlijke maatregelen
- 2)** Organisatoren van 'zitjes' die een negatieve invloed hebben op de woonomgeving ontvangen een 'burgemeestersbrief' ter waarschuwing van mogelijke bestuurlijke maatregelen bij herhaling
- 3)** Organisatoren van 'zitjes' die herhaaldelijk overlast veroorzaken voor de woonomgeving zijn waar mogelijk en proportioneel vatbaar voor het opleggen van een specifieke gedragsaanwijzing op basis van art. 151d Gemeentewet.

4.4.2 Verantwoordelijkheden

Gemeente Edam-Volendam: sectie Veiligheid

- Initiëren zorgaanbod naar aanleiding van (medisch) incident in relatie tot middelengebruik door minderjarigen met een impact voor de volksgezondheid.
- Versturen 'burgemeestersbrief' ter aanbieding van hulp- en zorgverlening.
- Versturen 'burgemeestersbrief' ter waarschuwing na geconstateerde wanordelijkheden.
- Initiëren bestuurlijke maatregel naar aanleiding van incidenten in relatie tot middelengebruik door minderjarigen met een impact voor de openbare orde en veiligheid.

Gemeente Edam-Volendam: sectie Algemene Juridische Zaken

- Juridische advisering omtrent het opleggen van bestuurlijke maatregelen.
- Het opstellen van een burgemeestersbesluit in het kader van art. 151d Gemeentewet.

Gemeente Edam-Volendam: Centrum voor Jeugd en Gezin

- Bij positieve terugkoppeling vanuit ouders hulp- en zorgverleningstraject opstarten.

Gemeente Edam-Volendam: Zorgteam

- Bij positieve terugkoppeling vanuit ouders hulp- en zorgverleningstraject opstarten.

4.5 Openbare ruimte

Het organiseren van 'zitjes' in huiselijke sfeer of buurtfeesten in de openbare ruimte kunnen beide een zwaarwegende impact hebben op de leefbaarheid en de openbare orde en veiligheid. Door het vaak voorkomende gebrek aan ouderlijk toezicht en een potentieel grote toeloop van jongeren, hebben 'zitjes' een verhoogd risico om te resulteren in wanordelijkheden. Dit creëert een ongewenste druk op de openbare orde, waarbij grote groepen jongeren zich in de openbare ruimte ophouden en mogelijk gedrag vertonen dat de norm overschrijdt, al dan niet onder invloed van middelen.

Buurtfeesten spelen zich per definitie af in de openbare ruimte en vervullen een belangrijke sociale functie. Zij worden door en voor buurtbewoners georganiseerd als ontmoetingsmoment in de eigen woonomgeving. Alcoholconsumptie door minderjarigen is hierbij niet geheel uit te sluiten, maar in tegenstelling tot 'zitjes' is er veelal wel sprake van ouderlijk toezicht. Anders dan in de huiselijke privésfeer is het lokaal bevoegd gezag verantwoordelijk voor wat zich in de openbare ruimte afspeelt. Hierdoor is een meldingsplicht voor buurtfeesten van kracht. Iedereen die zich in de openbare ruimte begeeft dient zich te conformeren aan de geldende wet- en regelgeving, zo ook bij het organiseren van of deelnemen aan buurtfeesten. Iedereen moet daarom bij het melden van een buurtfeest helder en eenduidig geïnformeerd worden over de geldende wet- en regelgeving, en dus ook over de daaruit voortvloeiende plichten en consequenties.

Het voorkomen of beperken van middelengebruik onder jongeren in de openbare ruimte vraagt niet enkel om een brede preventieve aanpak, maar ook om een heldere visie op handhaving en repressie. Een gemeenschappelijk bepaalde visie is dan noodzakelijk. Een handelingskader geeft inhoud aan de wijze waarop de politie, het OM en de gemeente omgaan met overtredingen of misdrijven die gerelateerd zijn aan middelengebruik. Een handelingskader is niet alomvattend en is enkel kadervormend ter realisatie van lokaal maatwerk.

Door het sterk verschillende karakter van 'zitjes' en buurtfeesten dienen deze, als er sprake is van een verstoring overlast of een verstoring van de openbare orde, op een andere wijze gehandhaafd te worden. Buurtfeesten hebben, zoals eerder gesteld, een sterk sociaal en verbindend karakter dat een meerwaarde vormt voor de leefbaarheid en de sociale cohesie in de woonomgeving. Strikte handhaving bij 'onschuldige' overtredingen, zoals het drinken van alcohol in de openbare ruimte, verdient niet de voorkeur zolang het geen impact heeft op de openbare orde. Echter, bij een uit de hand gelopen 'zitje' is er vrijwel altijd sprake van overlast voor de directe omgeving of een verstoring van de openbare orde. Dit is onacceptabel en moet strikt worden gehandhaafd.

Het handelingskader gaat niet alleen in op de opvolging van overtredingen of misdrijven die gerelateerd zijn aan 'zitjes' of buurtfeesten, maar stelt ook algemene uitgangspunten vast over middelengebruik in de openbare ruimte. Primair uitgangspunt is dat er nooit sprake kan zijn van handhavende maatregelen of verbalisering als er een beroep gedaan is op medische hulpverlening. Een bestraffende maatregel opleggen na het doen van een medische hulpvraag werkt ontmoedigend om in de toekomstig bij noodsituaties medische assistentie te vragen. Dit heeft een nadelige werking en creëert potentiële gevaarlijke situaties.

Richting minderjarigen zal er in geval van geconstateerde overtredingen of misdrijven direct geverbaliseerd worden. Dit resulteert in een consequente registratie, waardoor de omvang van de problematiek meer inzichtelijk wordt gemaakt. Tevens maakt dit het mogelijk om vanuit het CJG zorg- en hulpverlening aan de desbetreffende minderjarige en de ouders aan te bieden. Minderjarige *first offenders* krijgen altijd de mogelijkheid de opgelegde boete af te doen door vrijwillig te kiezen voor een educatieve maatregel van stichting HALT. Overtredingen of misdrijven begaan door volwassenen vraagt om maatwerk, passend bij de situatie. De beoordeling van de situatie dient te geschieden door de desbetreffende algemeen- of buitengewoon opsporingsambtenaar. In alle gevallen geldt wel dat het veroorzaken van overlast of het verstoren van de openbare orde onder invloed van alcohol direct resulteert in een proces-verbaal.

4.5.1 Beleidsuitgangspunten en acties

Wij informeren de organisatoren van buurtfeesten op een eenduidige en heldere wijze aangaande de wet- en regelgeving omtrent alcohol- en drugsgebruik in de openbare ruimte. Hierbij hanteren wij de volgende uitgangspunten:

- De huidige meldingsplicht voor buurtfeesten blijft ongewijzigd van kracht.
- Het verlenen van toestemming voor het organiseren van een buurtfeest gaat gepaard met een expliciete benoeming van de wet- en regelgeving omtrent middelengebruik door jongeren in de openbare ruimte.

Wij geven gezamenlijk met de politie en het OM vorm aan een handelingskader dat maatwerk mogelijk maakt bij overtredingen of misdrijven die gerelateerd zijn aan middelengebruik. Hierbij hanteren wij de volgende uitgangspunten:

- Het handelingskader is niet van toepassing op (nood)situaties waarin een beroep is gedaan op medische hulpverlening.
- Het handelingskader zet in op een zero-tolerance benadering ten opzichte van excessen voortvloeiend uit georganiseerde 'zitjes' met een negatieve invloed op de openbare orde, het bezit en gebruik van middelen in de openbare ruimte door minderjarigen, het bezit en gebruik van harddrugs en het veroorzaken van overlast of het verstoren van de openbare orde onder invloed van middelen.
- Minderjarige *first offenders* krijgen de mogelijkheid om de opgelegde boete af te doen met een vrijwillige educatieve maatregel vanuit stichting HALT.
- Het handelingskader is tolerant ten opzichte van alcoholgebruik door volwassenen gedurende buurtfeesten in de openbare ruimte.

Wij informeren na een incident met betrekking tot middelengebruik door een minderjarige altijd de ouders omtrent het bestaande zorg- en hulpverleningsaanbod. Hierbij hanteren wij het volgende uitgangspunt:

- Het zorg- en hulpverleningsaanbod zal per 'burgemeestersbrief' gecommuniceerd worden en verwijzen naar het Centrum voor Jeugd en Gezin.

4.5.2 Verantwoordelijkheden

Gemeente Edam-Volendam: sectie Veiligheid

- Initiëren zorgaanbod naar aanleiding van (medisch) incident in relatie tot alcohol- en/of drugsgebruik door minderjarigen met een impact voor de volksgezondheid.
- Versturen 'burgemeestersbrief' ter aanbieding van hulp- en zorgverlening.
- Versturen 'burgemeestersbrief' ter waarschuwing na wanordelijkheden.
- Initiëren bestuurlijke maatregel naar aanleiding van incidenten in relatie tot middelengebruik door minderjarigen met een impact voor de openbare orde en veiligheid.
- Formuleren van handelingskader openbare ruimte.

Gemeente Edam-Volendam: sectie Algemene Juridische Zaken

- Aanpassen format reactie meldplicht buurtfeesten ten aanzien van bestaande wet- en regelgeving.
- Juridische advisering omtrent het opleggen van bestuurlijke maatregelen.
- Het opstellen van een burgemeestersbesluit in het kader van art. 151d Gemeentewet.

Gemeente Edam-Volendam: Centrum voor Jeugd en Gezin/Zorgteam

- Bij positieve terugkoppeling vanuit ouders hulp- en zorgverleningstraject opstarten.

Politie Noord-Holland & Openbaar Ministerie

- Bijdragen aan opstellen van en uitvoering geven aan het handelingskader
- Instemmen met het handelingskader in de lokale driehoek

4.6 'Zitjes' in bedrijfspanden

'Zitjes' vinden niet alleen plaats in huiselijke sfeer, maar ook bedrijfspanden lenen zich steeds vaker voor (grootschalige) bijeenkomsten van jongeren. Deze bijeenkomsten vinden plaats in bedrijfspanden of loodsen op de industriegebieden, zijn niet direct gerelateerd aan de bedrijfsfunctie en vinden plaats tijdens de avond- en nachtelijke uren in en rondom het weekend. De 'zitjes' in bedrijfspanden bieden in tegenstelling tot de 'zitjes' in huiselijke sfeer nog meer gelegenheid tot grensoverschrijdend gedrag met betrekking tot alcohol- en drugsgebruik.

Feitelijk is de overlast voor de woonomgeving minder ingrijpend aangezien de 'zitjes' gehouden worden in bedrijfspanden op vaak verlaten industrieterreinen. Hierdoor is er sprake van geen of minder impact op de leefbaarheid in de directe omgeving. Toch is er ook sprake van een belangrijk nadeel. 'Zitjes' in bedrijfspanden zijn moeilijk waarneembaar voor buitenstaanders, er is weinig natuurlijk toezicht door omwonenden of passanten en vaak ontbreekt het ouderlijk toezicht. Hierdoor zijn bedrijfspanden ideale locaties om in groepsverband samen te komen. Dit kan problematisch van aard zijn voor de volksgezondheid en vraagt daarom om een gezamenlijk gedragen visie.

Ondernemers dienen zich bewust te worden van de geldende wet- en regelgeving, voornamelijk als het gaat om het gebruik van bedrijfspanden in het kader van 'zitjes'. Daarnaast moeten zij duidelijk op de hoogte worden gesteld van de consequenties als er overtredingen worden geconstateerd. Dit doen wij op basis van een gemeentelijke brief, welke verstuurd zal worden naar aanleiding van de versterkte informatiepositie (zie: 4.3.1). De politie en de gemeentelijke handhavingdienst dienen vervolgens gedurende de avond- en nachtelijke uren in de weekenden te surveilleren. Hierbij gaat de aandacht uit naar mogelijke activiteiten op industrieterreinen die verband houden met 'zitjes' in bedrijfspanden. Geconstateerde activiteiten worden gerapporteerd aan de sectie Veiligheid van de gemeente Edam-Volendam. Wij zijn hierbij ook alert op signalen van ondermijning. Wanneer er een licht vermoeden van ondermijning bestaat zal de informatie actief gedeeld worden met het RIEC Noord-Holland ter integrale verrijking.

Waar mogelijk zetten wij in op het organiseren van integrale controles in bedrijfspanden, dit in nauwe samenwerking met de Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland. Geconstateerde overtredingen worden afgedaan met een waarschuwingsbrief en –gesprek. Bij herhaling van geconstateerde overtredingen zal er toegewerkt worden naar een last onder dwangsom, dat het mogelijk maakt om bij elke opvolgende constatering een geldbedrag te verbeuren.

4.6.1 Beleidsuitgangspunten en acties

Wij informeren eigenaren van bedrijfspanden op de industrieterreinen op een eenduidige en heldere wijze aangaande de wet- en regelgeving, alsmede over de consequenties omtrent foutief functiegebruik. Hierbij hanteren wij de volgende uitgangspunten:

- De informatieve gemeentelijke brief zal tijdig verstuurd worden alvorens de gerichte surveillance en controles plaatsvinden.

Wij zetten in op gericht toezicht in de industriegebieden van de gehele gemeente Edam-Volendam. Hierbij hanteren wij de volgende uitgangspunten:

- De horecadienst van de politie Noord-Holland zal gevraagd worden om gericht te surveilleren in de industriegebieden na sluitingstijd van de horecagelegenheden.
- Activiteiten in bedrijfspanden gedurende de avond- en nachtelijke weekenduren worden geregistreerd in de horecamutatie.
- De Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland zal waar mogelijk betrokken worden bij het houden van integrale controles op bedrijfspanden.

Wij treden bij geconstateerde overtredingen handhavend op richting de desbetreffende eigenaren van bedrijfspanden. Hierbij hanteren wij de volgende uitgangspunten:

- Bij een eerste overtreding zal er een waarschuwingsbrief en –gesprek volgen met de eigenaar van het bedrijfspand.
- Bij een geconstateerde herhaling van de overtreding zal er toegewerkt worden naar het opleggen van een last onder dwangsom om herhaling van de overtreding te voorkomen.

4.6.2 Verantwoordelijkheden

Gemeente Edam-Volendam: sectie Veiligheid

- Versturen van de informatieve gemeentelijke brief naar alle eigenaren van bedrijfspanden.
- Bijhouden van politieregistraties en horecamutaties ter verdere opvolging.
- Initiëren zorgaanbod naar aanleiding van (medische) incidenten in relatie tot middelengebruik door minderjarigen met een impact voor de volksgezondheid.
- Versturen 'burgemeestersbrief' ter aanbieding van hulp- en zorgverlening.
- Versturen 'burgemeestersbrief' ter waarschuwing na wanordelijkheden.
- Initiëren bestuurlijke maatregel naar aanleiding van incidenten in relatie tot alcohol en/of drugsgebruik door minderjarigen met een impact voor de openbare orde of de volksgezondheid.
- Het delen van signalen die duiden op ondermijning met het RIEC Noord-Holland.

Gemeente Edam-Volendam: sectie Algemene Juridische Zaken

- Bijhouden van politieregistraties en horecamutaties ter verdere opvolging.
- Het opstellen en opleggen van een last onder dwangsom.
- Juridische advisering omtrent het opleggen van bestuurlijke maatregelen.

Gemeente Edam-Volendam: Centrum voor Jeugd en Gezin/Zorgteam

- Bij positieve terugkoppeling vanuit ouders hulp- en zorgverleningstraject opstarten.

Politie Noord-Holland

- Uitvoeren van gerichte surveillance ten aanzien van de industriegebieden gedurende de horecadiensten.
- Gedegen registratie van activiteiten in en rondom bedrijfspanden op industriegebieden in de horecamutatie of overige politieregistraties.
- Versturen van de horecamutaties of overige politieregistraties aan de sectie Veiligheid en Algemene Juridische Zaken.

RIEC Noord-Holland

- Het integraal laten verrijken en duiden van ingebracht signalen die duiden op ondermijning.

4.7 Horeca

Wij beschikken over een rijk uitgaansleven met een groot en divers aanbod aan horecaondernemingen op een relatief kleine oppervlakte. De uitgaansgebieden van onze gemeente, en dan met name 'De Dijk' in Volendam, zijn populair onder de lokale jeugd. Deze aantrekkingskracht vervult een centrale rol in de problematiek omtrent middelengebruik door minderjarigen. Uit signalen blijkt dat het lokale uitgaansleven voldoende mogelijkheden voor minderjarigen biedt om in horecagelegenheden of daarbuiten alcohol en drugs te gebruiken. Dit vraagt om een gestructureerde, gemeenschappelijke en duurzame aanpak om het middelengebruik door minderjarigen met betrekking tot het uitgaansleven te voorkomen of beperken. Onze horecaondernemers hebben hierin onder andere vanuit het horecaconvenant een belangrijke rol en verantwoordelijkheid.

Alcohol

Het bedrijfsmatig verstrekken van alcoholhoudende drank aan jongeren waar de leeftijd van achttien jaar niet is vastgesteld is een overtreding van artikel 20, lid 1 Drank- en Horecawet. Onderzoek heeft reeds aangetoond dat horecaondernemingen veelvuldig in overtreding zijn en de wettelijke voorgeschreven leeftijds grenzen niet consequent hanteren. Gebleken is dat het voor minderjarigen relatief gemakkelijk is om alcoholhoudende drank te kopen.

Wij zien toe op de naleving van de geldende wet- en regelgeving, voornamelijk als het gaat om het hanteren van de vastgestelde leeftijds grenzen. Het handhavingstraject zal vanaf januari 2019 veranderen van opzet. De externe ingehuurd capaciteit van Buitengewoon opsporingsambtenaren worden door de burgemeester benoemd en beëdigd. Hierop zijn zij formeel bevoegd om te handhaven. Geconstateerde overtredingen zullen vanaf 2019 negatieve gevolgen hebben voor horecaondernemers. Hierbij gebruiken wij de volgende escalatiematrix:

Escalatiematrix	
Eerste overtreding	Waarschuwingsbrief
Tweede overtreding	€1360,-

Derde overtreding	€2720,-
Vierde overtreding	Ontzegging bevoegdheid verkoop zwak-alcoholische drank voor maximaal twaalf weken (+ bestuursdwang).

Ons uitgangspunt is niet om te straffen, maar om onze horecaondernemers te ondersteunen op het belang van het verantwoord schenken van alcohol. Vrijwilligers van sportverenigingen zijn hierbij een specifiek aandachtspunt aangezien zij niet beroepsmatig onderlegd zijn. Wij bieden alle vrijwilligers van sportverenigingen én geïnteresseerde horecaondernemers een Instructie Verantwoord Alcoholshenken (IVA) aan.

Drugs

De openbare ruimte in en rondom onze uitgaansgebieden is een mogelijke *hot spot* voor het gebruik en verhandelen van drugs. De vraag naar drugs onder het uitgaanspubliek is relatief groot, wat de handel in verdovende middelen een lucratieve bezigheid maakt. De uitgaansgebieden worden niet enkel gekenmerkt door een grote hoeveelheid aan personen die zich schuldig maken aan drugsbezit voor eigen gebruik, maar heeft ook te maken met personen die zich (op grote schaal) bezighouden met de verkoop van drugs. Dit gebeurt zowel in als buiten de horecaondernemingen.

Om het bezit en het verhandelen van drugs te voorkomen of te verminderen zetten wij op onaangekondigde momenten een narcoticahond in. Deze narcoticahond is afkomstig van een particuliere organisatie, welke in het horecagebied nauw samenwerkt met de politie. De controles zijn onaangekondigd en onvoorspelbaar gepland. Personen waarvan een gegrond vermoeden bestaat dat zij in bezit zijn van verdovende middelen worden op basis van artikel 9, lid 2 Opiumwet onderworpen aan een onderzoek aan kleding. Geconstateerde strafbare feiten worden op een met het OM vooraf overeengekomen wijze afgedaan. Minderjarigen worden bij geconstateerd bezit van harddrugs altijd uitgenodigd op het politiebureau om in bijzijn van ouder(s) en/of verzorger(s) een verklaring af te leggen. Daarnaast zal er zoveel mogelijk worden ingezet op het opleggen van een HALT-afdoening als de situatie voldoet aan de gestelde voorwaarden. Tevens onderzoeken wij de mogelijkheid om de narcoticahond (on)vrijwillig en onaangekondigd in te zetten in de horecaondernemingen, dit ter controle op de aanwezigheid van verdovende middelen in panden.

4.7.1 Beleidsuitgangspunten en acties

Wij informeren onze horecaondernemers en barvrijwilligers van (sport)verenigingen op een eenduidige en heldere wijze aangaande de wet- en regelgeving. Hierbij hanteren wij de volgende uitgangspunten:

- De kick-off voor de horecaondernemers en (sport) verenigingen zal in november 2018 georganiseerd worden.
- De informatieve gemeentelijke brief zal tijdig verstuurd worden alvorens de gerichte controles plaatsvinden.
- De Instructie Verantwoord Alcoholshenken (IVA) zal in januari 2019 aangeboden worden aan alle (sport)verenigingen en geïnteresseerde horecaondernemers.

Wij zetten in op gericht toezicht op overtredingen omtrent middelengebruik in en rondom het horecagebied van de gehele gemeente Edam-Volendam. Hierbij hanteren wij de volgende uitgangspunten:

- De verhuide en onaangekondigde leeftijdscontroles vinden plaats door middel van test aankopen door minderjarigen.
- De narcoticahond zal ten minste veertien maal per jaar ingezet worden door de gehele gemeente, exclusief eventuele inzet op kermissen.

Wij treden bij geconstateerde overtredingen handhavend op jegens de desbetreffende eigenaren van horecaondernemingen of (sport)verenigingen . Hierbij hanteren wij de volgende uitgangspunten:

- Overtredingen van de Drank- en Horecawet worden opgevolgd middels de escalatiematrix.
- Overtredingen van de Opiumwet worden geregistreerd en gerapporteerd.
- Overtredingen van de Opiumwet door minderjarige *first offenders* worden middels een HALT-afdoening afgedaan.

4.7.2 Verantwoordelijkheden

Gemeente Edam-Volendam: sectie Veiligheid

- Versturen van de informatie gemeentelijke brief naar alle eigenaren van horecaondernemingen, inclusief organiseren van een kick-off.
- Aanbieden van een Instructie Verantwoord Alcoholschenken (IVA).
- Coördinatie op uitvoeren leeftijdsonderzoeken
- Coördinatie op inzet van narcoticahond(en) in samenwerking met de politie.
- Het formuleren van beleidsregels met betrekking tot de bestuurlijke handhaving Drank- en Horecawet in samenwerking met de sectie Algemene Juridische Zaken.
- Het formuleren van een handelingskader met betrekking tot de strafrechtelijke vervolging inzake Opiumwet.
- Versturen 'burgemeestersbrief' ter aanbieding van hulp- en zorgverlening.
- Het delen van signalen die duiden op ondermijning met het RIEC Noord-Holland.

Gemeente Edam-Volendam: sectie Algemene Juridische Zaken

- Het formuleren van beleidsregels met betrekking tot de bestuurlijke handhaving Drank- en Horecawet in samenwerking met de sectie Veiligheid.
- Opvolging van geconstateerde overtredingen artikel 20, lid 1 Drank- en Horecawet.
- Juridische advisering omtrent het opleggen van bestuurlijke maatregelen.

Gemeente Edam-Volendam: Centrum voor Jeugd en Gezin/Zorgteam

- Bij positieve terugkoppeling hulp- en zorgverleningstraject opstarten.

Politie Noord-Holland

- Operationele capaciteit beschikbaar stellen ter uitvoering controle met narcoticahond.
- Visievorming op en instemmen met afhandelingskader overtredingen en misdrijven Opiumwet.
- Minderjarige verdachten van bezit harddrugs op politiebureau uitnodigen voor het afleggen van een verklaring in bijzijn ouder(s) en/of voogd(en).

Openbaar Ministerie

- Minderjarige verdachten van bezit harddrugs doorverwijzen voor een HALT-afdoening.

RIEC Noord-Holland

- Het integraal laten verrijken en duiden van ingebracht signalen die duiden op ondermijning.

Horecaondernemers

- Convenantpartners leven actief de gemeenschappelijk geformuleerde uitgangspunten van het horecaconvenant na.
- Horecaondernemers vervullen een belangrijke rol en hebben een grote verantwoordelijkheid in het verminderen van middelengebruik onder minderjarigen.

5. Communicatie

Heldere communicatie is essentieel in het realiseren van onze ambitieuze maatschappelijke doelstellingen. Dit vraagt om weloverwogen keuzes in onze communicatie. In het projectteam hebben wij heldere afspraken gemaakt over de uitgangspunten en de communicatieve doelstellingen.

Structuur

Alle communicatieve uitingen van één van de bestuurders of het algehele projectteam worden altijd afgestemd met de gemeentelijk communicatieadviseur. Wat betreft de preventieve wetenschappelijke inzet dient er met betrekking tot communicatie over eventuele resultaten eerst afstemming plaats te vinden met de Universiteit Utrecht.

Uitgangspunten

Wij hebben sinds het einde van 2017 breed aandacht gevraagd voor onze intentie om gemeenschappelijk inhoud te geven aan het beleidsprogramma LEF. Dit heeft geresulteerd in veel enthousiasme en aandacht van buitenaf. Het aantal (voorgenomen) participanten is in een kort tijdsbestek gegroeid.

De verwachtingen omtrent het beleidsprogramma LEF zijn hooggespannen. Vanuit dat oogpunt kiezen wij ervoor om vanaf 2018 de focus te verleggen naar doelbewuste en concrete communicatie ter informatie. Het is en blijft ons doel om iedereen op de juiste wijze te voorzien van informatie omtrent de voortgang en resultaten. Wij leggen ons doelbewust niet meer toe op communicatie ter enthousiasmering en bekendmaking van het beleidsprogramma LEF.

Communicatieve uitingen 2018

Wij richten ons allereerst op het vaststellen van een marketingplan dat in samenwerking met een extern bureau opgesteld zal worden. Hierbij is het doel om ons 'dragend verhaal' (zoals hierboven verwoord) te visualiseren in een kort filmpje dat met verloop van tijd uitgebreid kan worden. Op deze wijze proberen wij onze doelgroep te bereiken en onze doelstellingen voor een breed publiek toegankelijk te maken. Concreet onderdeel van het marketingplan is het ontwikkelen van een beeldmerk c.q. logo dat gekoppeld kan worden aan het beleidsprogramma LEF.

Het jaar 2018 staat in het teken van ontwikkelen en voorbereiden. Wij informeren aan het eind van 2018 de gemeenteraad over de uitkomsten van het beleidsontwikkelingsproces in een raadsbrief en themaraad. Vervolgens organiseren wij ter voorbereiding op de beleidsimplementatie een *kick-off* ter informatie. De *kick-off* is een door ons georganiseerde bijeenkomst dat in het teken staat van een nieuw begin, het creëren van draagvlak en het informeren over de te ondernemen stappen in het jaar 2019. Tevens zullen wij eind 2018 een communicatieplan opstellen voor het kalenderjaar 2019, waardoor wij opnieuw weloverwogen stappen ondernemen in onze communicatie.

6. Financiën

Onderstaand schema geeft de integrale benadering goed weer. Vanuit verschillende domeinen is geld gereserveerd voor beleidsprogramma LEF. Alle bedragen zitten in de going concern begroting en er zijn voorsnog geen financiële consequenties. Het begroot budget voor het beleidsprogramma LEF is op jaarlijkse basis als volgt:

Budget voor wetenschappelijk onderzoek	
Nota Leefstijl	€30.000,-
Budget voor te organiseren activiteiten	
Nota Sport	€75.000,-
Nota Cultuur	€ p.m.
Nota Leefstijl	€27.000,-
Budget voor handhaving en toezicht	
Toezicht Drank- en Horecawet	€15.000,-
Toezicht Opiumwet	€15.000,-
Overig	€10.000,-
Budget voor communicatie	
Nota Leefstijl	€10.000,-
	----- +
	€182.000,-

7. Tijdsplanning

